

XXI. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
4. veljače 2016.

prvi (I.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenkasti broj i riječ)

broj bodova:

80	
----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)
2. _____
(član Školskoga povjerenstva)
3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

1. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga početnoga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

Domaćin je gosta poveo na koncert studenata _____
ZAGREBAČKE MUZIČKE

_____ u _____
AKADEMIJE KONCERTNU DVORANU VATROSLAVA

_____. Sutradan je u kazalištu bila premijera opere
LISINSKOG

_____ *Nikola Šubić Zrinski* sa završnom
IVANA PLEMENITOG ZAJCA

pjesmom *U boj, u boj*. Izvodi ju muški zbor Opere _____
RIJEČKOG

_____. Opera se
HRVATSKOG NARODNOG KAZALIŠTA

uspješno izvodi i u _____ jer su
ZEMLJI IZLAZEĆEG SUNCA

Japanci oduševljeni njome.

5	
---	--

2. U sljedećim rečenicama napiši *ije* ili *je* na pripadajuće crte u riječima.

a) Zam____rala mu je nedolazak na dodatne sate klavira.

b) Rezervna se sv____ćica upalila se na sv____tlom automobilu.

c) Isc____ljen je izišao iz njegove kuće.

4	
---	--

9	
---	--

3. U sljedećim rečenicama napiši č i ć na pripadajuće crte u riječima.

- a) Sve__eni__e, volim slušati Vaše propovijedi!
- b) Prelije__u__i s jednog kraja na drugi crvenda__ se umorio.
- c) Pro__iš__iva__ zraka poželjan je u svakoj prostoriji.

4	
---	--

4. U sljedećim rečenicama napiši dž i đ na pripadajuće crte u riječima.

- a) Svirao je ben__o za sitni __eparac.
- b) Pio je __in s __umbirom.

4	
---	--

5. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Izdvoji riječi sa zatvorenim slogom.

pluća, dušnik, grkljan, glasiljke, ždrijelo, šupljina, rezonator, glas

1	
---	--

9	
---	--

6. Razvrstaj u tablicu podcrtane glagolske oblike iz teksta.

Mladomisnik sjede na čelo stola, a do njega je starica blaženih, suznih očiju. Sjedoše i drugi. Ja se zavukoh u zakutak za jednu od kineskih piramida ne bih li mogao bolje čevrljati sa svojim susjedima. S druge strane bijaše Danica, tako se zvaše posavska ljepotica, koja mi je rekla „da će me čuvati“.

(...)

Po mladoj misi povratismo se župnikovu dvoru. Gosti šetali prije objeda u vrtu i po dvorištu. Starija gospoda, stojeći na okupu, razlagala su silovitim mahanjem politiku. Uto počeše zdravice.

„Pijmo, braćo!“

„Živio!“ viknuvši, mladić je zaskočio ostale goste, a čaše zveknuše.

(prema A. Šenoa, *Mladi gospodin*)

infinitiv	
prezent	
aorist	
imperfekt	
imperativ	
perfekt	
futur I.	
kondicional prvi	
optativ/glagolski pridjev radni	
glagolski prilog sadašnji	
glagolski prilog prošli	

6	
----------	--

7. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Napiši kratice i pokrate od zadanih riječi i izraza.

gospodin _____ kajkavski _____

mjesto pečata _____ Narodne novine _____

4	
---	--

8. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu podcrtanim riječima u rečenici.

Sparina bijaše velika, vino vrlo fino, nije se dakle nimalo pazilo na mjeru niti su
se gospoda mučila malim čašicama.

(A. Šenoa, *Mladi gospodin*)

vrlo – _____

fino – _____

se – _____

su – _____

4	
---	--

8	
---	--

**9. Odgovore napiši na pripadajuće crte.
Rastavi riječi na slogove rabeći spojnice.**

Cvijeta _____

džentlmen _____

injekcija _____

prijenos _____

4	
---	--

**10. Odgovore napiši na pripadajuće crte.
Imenuj glasovne promjene u zadanim riječima.**

raščešljati – _____, _____

ptičica – _____

lišće – _____, _____

besraman – _____, _____

4	
---	--

**11. Odgovore napiši na pripadajuće crte.
Izdvoji riječi u kojima je r samoglasnik.**

drven kraljica dotrčati pretpostaviti trpati

tražiti prijelaz predvorje hrbat trag

1	
---	--

9	
---	--

**12. Odgovore napiši na pripadajuće crte.
Rastavi riječi na morfeme rabeći spojnice.**

podlaktica _____

dijete _____

prekopati _____

3	
---	--

13. Odredi padeže svim sklonjivim riječima u rečenici tako da iznad sklonjive riječi navedeš uobičajenu kraticu (N, G, D, A, V, L, I).

Krstionica kneza Višeslava prvi je spomenik pokršćavanja Hrvata na našim područjima.

Original se čuva u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, a replika u Muzeju

ninskih starina. Turistima je posebno zanimljiva jer ubacivanje novčića u nju donosi

sreću. Na krstionici je križ s pleternom ornamentikom koji sugerira simboliku

uskrsnuća.

5	
---	--

**14. Odgovore napiši na pripadajuće crte.
Odredi sintaktičku službu riječima u rečenici.**

Slavonski su hrastovi orijaši snagom.

subjekt: _____

predikat: _____

objekt: _____

atributi: _____

4	
---	--

12	
----	--

15. Zaokruži točne odgovore.

Ostvaruju li se označeni fonemi kao alofoni?

Š: šećer – šuma DA – NE

Š: šuma – ušće DA – NE

Š: šumnik – šaka DA – NE

3	
---	--

16. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Koja je od navedenih rečenica pravopisno točna?

- a) Zadar, 3. listopad 2015.
- b) U Zadru, 3. listopad 2015.
- c) Zadar 3. listopada 2015.
- d) U Zadru 3. listopada 2015.

1	
---	--

17. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

U kojoj se riječi provodi palatalizacija kao glasovna promjena?

- a) reže
- b) peče
- c) miče
- d) maše

1	
---	--

5	
---	--

18. Upiši pravopisne znakove u upravni govor.

Jesi li dobio moju poruku pitao je Marko

Nisam odgovorio je Ivan zato nisam ni došao

Marko je uzdahnuo Ah šteta

3	
---	--

19. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Prepiši zvonačnike (sonante) iz zadane rečenice. Jednom napisani zvonačnik (sonant) ne prepisuj iznova.

Volio sam čitati roman *Strah u Ulici lipa*.

zvonačnici (sonanti): _____

1	
---	--

20. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Odredi fonološku opreku u zadanom minimalnom paru. Napiši foneme u odgovarajućim zagradama.

bôr – bôs

fonološka opreka: _____

1	
---	--

5	
---	--

**21. Rješenja upiši u tablicu (kao u prvome retku).
Napiši postanak oblika riječi.**

oblik riječi	postanak oblika riječi
iščašiti	iz + čašiti = is + čašiti = iščašiti
roblje	
propusi	
gozba	
svjedodžba	
bešuman	

5	
---	--

**22. Odgovore napiši na pripadajuće crte.
Odredi masno otisnute zatvornike prema mjestu tvorbe.**

Palatali se najlakše pamte.

p _____

t _____

l _____

3	
---	--

8	
---	--

23. Podcrtaj točno napisanu riječ u rečenicama.

- a) Dobro mu je došla ta *nuzzarada/nuszarada*.
- b) Protrčao je *zelenbać/zelembać*.
- c) Krema je na torti bila *gladka/glatka*.
- d) Obožavam gumene *bonbone/bombone*.
- e) Otišao je k brijaču *podšišati/potšišati* kosu.

5	
---	--

24. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Koja je tvrdnja točna?

- a) u hrvatskom jeziku imamo deset zvučno-bezvučnih parova
- b) glasovi k, g, h, r stražnjajezično-stražnjonepčani su glasovi
- c) u hrvatskom jeziku imamo tri nazalna/nosna zvonačnika/sonanta
- d) prema položaju i radu glasiljki suglasnike dijelimo u četiri skupine

1	
---	--

25. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Iz zadane rečenice ispiši srednje otvornike po stupnju uzdignutosti jezika prema nepcu. Ne moraš ponavljati iste otvornike.

Nogomet mu je bio važniji od svega.

1	
---	--

7	
---	--

26. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Odredi koji su glasovi zubnounsni (usnenozubni, labiodentali) u zadanoj rečenici. Jednom napisan zubnounsnenik (usnenozubnik, labiodental) ne prepisuj iznova.

Volim gledati filmove i slušati glazbu.

zubnounsni (usnenozubni, labiodentali) _____

1	
---	--

27. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Kako se naziva svaki pojavni oblik nekog jezika?

- a) idiolekt
- b) žargon
- c) koine
- d) idiom

1	
---	--

2	
---	--